Ч. 2 Середа 4 (16) січня 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Стережіть ся аґентів!

З темноти і нужди наших селян користає хто лиш хоче, а бодай чи не найбільше всілякого рода аґенти, що виправляють наших селян ніби то на заробітки за границю або в далекі краї аж за море, де охотним покидати рідну стріху і свій рідний край, обіцюють золоті гори. Селяни притиснені нуждою і бідою дають ся підійти тим аґентам, вірять тим обіцянкам так сьвято, що випродують ся до послідного, забирають з собою жінки й діти та пускають ся в сьвіт за очи, не питаючи, яка десь далеко в сьвіті стрітить їх судьба. При тім уміють ті аґенти так поучити свої жертви, що годі від них довідати ся правди — то одно лиш кажуть, що їдуть в сьвіт шукати красшої долї. Сими днями розповідали нам про такий факт:

Зелїзницею межи Підволочисками а Львовом їхала ваґоном третої кляси цїла родина селяньска, зложена з пяти душ: чоловік і жінка та трое дїтий; найстарша дитина, дївчина лїт може за 13 або 14, блїда, марна і очевидно слабовита. В розмові з головою тої родини годї було чогось певного довідати ся. То одно лиш говорив сьміло і отверто, що страшна нужда змушує его з цїлою родиною покидати рідний край. „Все одно — казав він — де нам бідувати, чи тут, чи де инде. Тут вже така нужда, що й говорити годї. У мене була хата й півтора морґа ґрунту. Та як з него виживеш?! Неврожай рік за роком, а хоч що й зародить ся, то град вибе. Жити нема з чого. Дїти плачуть їсти, а тобі аж серце крає ся, бо нема звідки чого взяти. В нашім селї, ба не лиш в нашім, але й по других в наших сторонах, нема ніякого зарібку ні в дворі, ні деинде і неможʼ нїгде заратувати ся. У нас троїх (він мав тут на думцї свою слабосильну донечку) здорові руки, то чей будемо бодай з працї рук могли жити в сьвітї. Нам вже все одно тепер, чи гинути тут з голоду, чи де инде....“

З бесїди селянина очевидно говорила розпука. На питане, звідки він їде, і куди, давав виминаючі відповіди. Можна було лиш то довідати ся, що їде із Збаражчини за границю, але не за море, не до північної Америки, анї не до Бразилїї, але десь до Ґеневи (Женеви у Швайцариї) чи Ґенови (в північній Італії над морем). Він казав, що там жиє вже від пяти лїт брат его жінки і писав до него, що єму там добре веде ся, та щоби й він туди приїзджав. Він продав отже ґрунт і хату та має тілько гроший, що туди заїде, а там вже буде якось давати собі раду; жінчин брат єму поможе. На питане, чи він має пашпорт, казав, що має „книжочку“; впрочім він вислужив у войску, то й нїхто не може его спинити.

З цїлої розмови з тим еміґрантом можна було лиш то зміркувати, що з одної сторони спонукала его до сего кроку дійстна нужда, а з другої очевидно чиясь намова. Той „жінчин брат“ то певно не хто инший, лиш якийсь аґент еміґрацийний. Також годї припустити, щоби наші селяни їхали до Швайцариї, до Женеви і там знаходили якийсь заробок. Та Ґенева чи Ґенова не що иншого лиш таки Ґенова (Genua), місто портове в північній Італії, куди аґенти еміґрацийні зверпули цїлий рух еміґрацийний до Бразилїї, з тої причини, що через Гамбурґ штука їм вже не удає ся, позаяк їх в Нїмеччині вже добре пильнують і у нас на той шлях еміґрацийний звертають пильну увагу. Що тут маємо дїло з новою аґатациєю еміґрацийною, в тім упевнює нас ще більше той факт, про який доносить „Gaz. Narodowa“. До тої ґазети пишуть з Куликова, що в тамошних сторонах проявляє ся від якогось часу сильний рух еміґрацийний. З причини дволїтного неурожаю і наставшої з того нужди, виеміґрувало доси вже около 50 селян до Бразилїї, а тепер вибирає ся там около 100 осіб з Жовтанець. Еміґрацию ту мають улекшувати аґенти жидівскі, котрі зробили собі осїдок у Львові. Обі консисторпї — додає згадана ґазета — завізвали вже отців духовних, щоби на проповідях старали ся остерігати селян від сеї шкідливої для краю і селян еміґрациї.

Нема отже, як кажемо, й сумнїву, що ту має ся дїло з еміґрациєю до Бразилїї, котру піддержують і ширять жидівскі аґенти. То-ж і ми остерігаємо від неї наших селян, а робимо то лиш в їх власнім інтересї. Ми то дуже добре розуміємо, що „голодне пан“ і що чоловік з нужди і голоду готов взяти ся до всего. Як би ми знали і були певні того, що нашим селянам, хоч би навіть десь далеко за морем прийшлось лекше жити, як би ми знали, що їх чекає в Бразилїї або де инде той рай, який їм обіцюють несовістні аґенти, що дибають лиш на послїдне їх майно, то ми би й словом в тій справі не відозвались. Бо й длячого відраджувати комусь того, що може принести єму хосен, ба, може й щасте? Та-ж то було би так само несовістно, як і дораджувати комусь того, що може его в біду та нужду упхати. Але ми знаємо на певно, що хоч би й в Бразилїї не жде наших селян не то красша доля, але противно, ще більша нужда, проста неволя. Бо просимо зважити:

2)

РОЗБИШАКИ НА РІЦІ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полїшуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

Щоби собі якось бодай трохи звеселити одностайність їзди ґаляром, взяли они рушницї і вийшли на беріг в тім місци, де ріка робить велике колїно, та й зараз пощастило ся їм убити грубу штуку. Тимчасом судно мусїло держати ся закрутів ріки і плило поволи під дозором пятьох сильних гозиерів [1]) долї рікою.

— Оттак менї подобаєсь в лїсї — відозвав ся наконець Том по довшій мовчанцї, протягнувшись на земли та споглядаючи на галузє, осьвітлене жаріючою ся під ним гранпю. — Так вже би якось жило ся — медвеже порїбре а на дворі сухо — ще лиш коби трохи меду: але таке молоде мясо смакує делїкатно і без меду. Щезай бідо! А то нераз, коли я так само, як ось тут, лежав на дерзї під величавими деревами та споглядав на отсї самі зорі, то мене брала ся якась така туга за рідним краєм — кажу вам, Еджворте, що — ви десь нїколи не зазнали такої туги за рідною стороною?

— За рідною стороною? нї — відповів старий і зітхнув, а відтак підсипав сьвіжого пороху на рушницю, обвив замок від неї хусткою зі шиї і поклав єї коло себе — нї, такої туги я не зазнав, але зазнав досить иншої. От лїпше об тім і не говорити; я би не хотїв собі вечера псувати. Та ви обіцяли розказати менї, що стало ся в Бразилїї з тим Дїкзоном, чи як там его звали.

— Ну, коли то має вас звеселити — забурмотїв Том — то у вас якась чудачна натура. Але так то вже водить ся між нами людьми, що радше слухаємо того, коли хтось розповідає щось сумного о других, як щось веселого про нас самих. Та моя істория дуже коротка.

— Ми заплили були в усте малої ріки, Сан Жозе і думали там продати тамошним людем і плянтаторам весь наш набор віски, муки, цибулї та цинових товарів — а можна було сподївати ся, що на сї послїдні товари буде добрий торг. Але до визначеної плянтажі ми не могли вже того вечера дїстати ся і длятого привязали наше мале судно міцною линвою до якоїсь молодої пальми, що росла недалеко на березї, зварили скромну вечерю, розвісили сїтку від москітів [2]) та й полягали спати.

— Нікому не прийшло й на думку поставити варту або завести які небудь міри осторожности; ми лиш привязали наш шунер трохи довше, щоби він припер ся до застряглого у водї пня і не підходив аж під сам беріг. Впрочім нам і не снило ся о якійсь небезпечности і ми таки направду уважали ту околицю за зовсїм безпечну.

— Не знаю вже, як пізно могло бути в ночи, коли Дїкзон, що спав саме коло мене, штуркнув мене в бік і спитав, чи я нїчого не чую.

— Я ще заспаний, видко, відповів єму гнївливо та сказав, щоби забирав ся до чорта і дав спокій другим людем, коли він незадовго опісля потормосив мною другий раз таки вже добре, схопив за плече і шепнув тихенько: „Вставай, Томе, вставай! Там на березї щось недоброго коїть ся“. — „Гегей!“ — крикнув я і вхопив ся на рівні ноги; бо тепер перший раз прийшли менї на гадку ті червоні чорти [3]), що і там може любують ся в таких речах, як той дикий нарід у нас. Так сидїли ми один коло другого, кождий під своєю довгою сїткою, та надслухували, чи не почуємо щось підозрілого. Аж Дїкзон крикнув нараз: „Сюди, люди,

[1]) Гозиерами (hosiers) прозивають в Америцї мешканцїв Індияни; гозиер значять „панчошник“, той, що носить панчохи.

[2]) Москітами звуть ся комарі в теплих краях, від котрих укушеня люди дуже запухають і дїстають горячки; длятого заслоняють ся від них на ніч сїтками.

[3]) Індияни, котрих тїло есть червене як мідь.

З чим вибирає ся наш селянин за море? З голими руками, бо ті гроші, які він дістане за послідний кусень ґрунту, не вистануть єму навіть на дорогу. Хиба-ж не буває так, що заким такий еміґрант виїде поза границі нашого краю, то вже аґенти заберуть від него більшу половину єго гроший? Прочі гроші підуть на дорогу, а приїхавши на місце, він стає голїруч і аж тогди не знає вже ради; остаєсь єму лиш сильна воля, витревалість та енерґія і — слїпе щасте — то саме, з чим і тут в краю, лиш трохи певнїйше, міг би шукати собі способу до житя.

На даром надавані землї нема чого спускати ся, бо то все неправда, що несовістні аґенти голосять, бо хоч би комусь і незнати кілько дали даром дикої і пралїсами зарослої землї, то він з нею нїчого не вдїє; землї їсти не буде. Надїленими землями збогачують ся лиш ті, що мають гроші, а тим як-раз потреба робітників-невільників, котрими можна би робити як волами. Навіть мурини не хотять вже таким людем запродавати ся в неволю, за то знайшли они собі при помочи своїх аґентів наших селян і для того ті ваблять в неволю, обіцюючи золоті гори. Стережіть ся для того тих аґентів і не слухайте їх намови!

Перегляд полїтичний.

Криза кабінетова на Угорщинї вже закінчила ся. Банфі обняв президию, Сандор Фестетич став мінїстром рільництва, Дамель мінїстром торговлї, а прочий склад мінїстерства есть такий, як ми то вже в послїднім числї подали.

Нїмецкі посли соймові піднесли гадку, щоби в Чехах утворити куриї народні, а гадка ся знайшла відгомін і в кругах чеських. Староческа Politik доказує, що треба завести таку реформу виборчу, котра би забезпечувала більшій посілости певне число мандатів, а впрочім завела поділ на народні округи виборчі.

З Білграду доносять, що король Александер сербский думає женити ся з княгинею гескою Сибіллєю і в тій цїли поїде в марті до Франкфурта. — В процесї Чебинача засуджено Таїсича, Дяковича, Зуєвича, Станоєвича, Ружича, Димича і Тавшановича на 3 роки вязницї; Чебинача для того, що признав ся на 2 роки а Новаковича і Ненадовича увільнено.

З Йокагами доносять, що японьский мінїстер справ заграничних одержав поручене перевести переговори з послами хіньскими в справі заключеня мира. — З поля хіньскої війни доносять, що внаслїдок великих морозів потерпіло дуже кілька тисячів людий з першої японьскої армії.

Новинки.

Львів дня 15 січня 1895.

— **Перенесеня.** Асистенти почтові Яков Шмідт з Самбора і Іван Антош з Перемишля поміняли ся за місця.

— **Є. Е. п. Мінїстер просьвіти**, др. Мадейский, приїхав до Львова і вчера принимав на авдиенциї ріжних достойників і власти шкільні. П. віцепрезидент краєвої Ради шкільної др. Бобжиньский дякував п. Мінїстрови за проекти законів шкільних, над котрими тепер радить Сойм, і за розширене дїяльности Ради шкільної на школи промислові.

— **Презенту** на Коровники епархії перемиської одержав о. Мих. Дичко.

— **Загальні збори** Наукового товариства ім. Т. Шевченка відбудуть ся дня 2 лютого с. р. На зборах видїл здасть справу зі своєї дїяльности за час від 11-го мая 1893 р. до 31-го грудня 1894 року.

— **Зазив.** Перед кількапацяти лїтами головно за почином академиків почали впливати жертви на фонд стипендийний „імени Тараса Шевченка". Грішми завідує тов. „Просьвіта", а фонд виносить тепер 2503.94 зр. Сума ще надто мала, щоб утворити стипендию, що має бути призначена для укінчивших університет на виїзд за границю задля дальшого образованя. Але чи скорше чи пізнїйше мусимо сю стипендию ввести в житє, бо лиш нарід, що має людий основно осьвічених у всїх галузях знаня, може звати ся народом і може бути певним, що они єго не поведуть блудною дорогою. Щоби мати таких людий, мусимо самі о них постаратись, запомагаючи їх, бо нїхто за нас старатись не буде. Фонд вправдї до тепер малий, але коли можемо думати о театрі, то тим більше повиннї ми подбати про стипендию. — Тому то рішило тов. акад. „Ватра" устроїти на дохід тогож фонду *вечерок з танцями* дня 20 н. ст. лютого в великій сали „Народного Дому". Комітет докладає всяких старань, щоб він випав як найкрасше. Музика войскова. Вступ на салю 1.50 зр., білет родинний для 3 осіб 3 зр. Вступ на ґалерию 50 кр. Стрій для пань вечерковий, для панів балевий. Запрошеня вже розсилають ся; хто-б не одержав, зволить зголоситись до комітету. Також всякі добровільні датки на фонд стипендийний просимо посилати на адресу товариства: вірменьска 2. — У Львові дня 15 січня 1895. *Комітет.*

— **Власна поміч.** В місточку Роздолї постановили шевскі майстри — а есть їх там до 170 — завязати товариство, котрого задачею було би: спроваджувати для своїх членів шкіру і прочий материял, потрібний до того ремесла. До завязання такого товариства приневолює їх невідрадний стан материяльний, в який попали через визискуванє торговців шкір. На загальнім зборі шевців 28-го грудня 1894 признали всї, що таке товариство конечне, що се єдиний ратунок для підупавших шевців, і сейчас по ухвалї, щоби члени за зложенем хоч одного удїлу (10 зр.) і 1 зр. вписового приступали до товариства, вписало ся 70 членів. Відтак основателї товариства звернулись о поміч до Львова, вславши дня 3 січня 1895 депутацию під проводом о. Юркевича. Депутация явилась у Є. Е. Митрополита, котрий з радостию і з словами похвали приняв вість о намірении товариства, поблагословив і зволив приступити в члени товариства з пятьма удїлами; потім депутация удалась до Є. Е. Маршалка кн. Санґушка, котрий ласкаво прирік підпирати товариство і сейчас по уконституованю єго обіцяв 300 зр. субвенциї від Видїлу краєвого; відтак

— они тут — ті плюгавцї!" — і схопив ся, а я шукаю за своїм ножем та не можу десь єго борзо знайти. Але Діксон, видко, запутав ся в тоненьку ґазу, з котрої була зроблена сїтка. Я почув, як щось упало на поклад, а коли відтак оглянув ся скоренько за тим, то побачив дві якісь темні стати, що як би тїнь пересунулись через край судна і кинулись на Діксона.

— В тій хвили ступив я ногою на дручок, котрого ми з вечера уживали, і то було одиноке оруже, котре могло тут придати ся. В миг ока підоймив я єго, крикнув на других — а у нас було ще трох моряків і один хлопець — щоби відрубали линву і валив по головах тяжким дручком обох злодюгів, а они зараз поскакали, чи таки може попадали у воду, бо моя булава була на другий день цїла замазана мозком і кровю.

— Підчас коли другі, також ще заспані, збігали ся, був хлопець на стілько притомний, що вхопив за сокиру, котра щастєм лежала під рукою, і відрубав линву, а шунер в тій же хвили дістав ся на похват води і став гнати долї рікою.

— Два з наших моряків, Маєрс і Ґавіт розповідали відтак, що й они били по головах пятьох з тих злодюгів, що вхопились були за край судна; чи то правда, не знаю. Досить, що наш бідний капітан погиб — мав пробиті груди і розвалену голову, а коли ми відтак причалили до другого берега і свобіднїйше відотхнули, лежав він вже неживий на покладї.

— А що-ж стало ся з набором?

— Я продав єго ще того самого тиждня, набрав на „Шарльоту" — так звав ся той шунер — таких товарів, які можна у нас продати, та в чотири місяцї опісля приплив здорово і щасливо до Чарльстн, де жила Діксонова вдовиця. Бідна жінка, що правда, сумувала за чоловіком, але гроші, які я їй привіз, потїшили єї трохи; бодай віддала ся вісім недїль опісля за якогось плянтатора з сусідства. Отгака то вам доля!

— Она бодай знала, що стало ся з єї чоловіком — відозвав ся старик зтиха, як би сам до себе — знала, що він погиб, і як погиб. А то неодні родичі чекають цїлими місяцями, ба роками, на свої дїти, мають надію, що кождий подорожний, кождий чужинець, що в ночи застукає до дверий, то вже їх люба дитина, — а наконець мусять таки самі признати, що та дитина погибла — давно, давно погибла, що єї пожерла морска риба, або роздер вовк та обгриз єї кости.

— Мій Ти Боже милий — сказав Том прикинувши нову гиляку до ватри, щоби трохи лїпше горіла — то стара історія. А кілько-ж то людий гине лиш по отсих лїсах, не числячи вже тих, що гинуть на ріках, а їх свояки лиш рідко коли або й нїколи не довідають ся, що з ними стало ся. А кілько-ж то тисячів людий гине на мори! То вже годї змінити, а я кілько разів був у небезпечности житя, то й не подумав о тім.

— Але иногдї они все-таки вертають до своєї родини — сказав на то старий трохи веселїйшим голосом. Коли родина уважала їх вже давно за пропащих, они нараз запукають до батьківскої хати, котрої так давно не видїли, за котрою так дуже тужили, а родичі з плачем обнимають їх, зі сльозами радости пригортають до себе любу, недобру дитину.

— Буває і так — відповів Том досить рівнодушно — але не часто. Пароходи пожирають тепер безлїч людий, таки цїлими копами від разу. То — але бо ви зсунете ся таки зовсїм з дерги — перебив він сам собі, лягаючи знову на місце, звідки лише що був встав; — ніч, що правда тепла, але то, бачу, не конче здорово лежати на вогкій земли.

— Я вже навик до того — відповів старий, котрому очевидно не сходили з голови єго сумні гадки.

— А хоч ви й навикли, то чому не лежати на дерзї, коли она єсть на то!

— На тім місци, де я лежав, мусить бути якесь коріне або каміне, бо мене давило в плечі і я для того посунув ся.

— Ну, то зараз побачимо, що там такого — відозвав ся Том добродушно; — оно би то було таки взагалї лїпше назгортати трох сухого листя на вигідну підстїлку, як лежати так на твердій земли. Встаньте на хвильку, а за чверть години, буде все готове.

Еджворт встав і приступив до тріскаючої ватри та підсунув ногою на грань кілька перепалених пеньків. Том здоймив тимчасом дергу і смотрив там руками за корінєм, що було нею прикрите.

Лихий надав — розсьміяв ся він наконець — тепер вже вам вірю, що ви не могли тут лежати. Та-ж тут цїла купа костий з оленя а не коріне; але що ми того зараз не добачили! Сказавши то кинув він кости ід ватрі, а відтак став згортати руками і ногами лежаче на земли листе, аж назгортав досить мягку копичку. Опісля розстелив верх неї дергу, наложив ще та наносив до ватри трохи ріща, щоби було що в ночи до огню докладати, здоймив з себе кафтан і моккасіни і кафтаном укрив собі плечі та незадовго по тім витягнув ся на дерзї як довгий, щоби кілька годин переспати ся і не спізнити ся на другий день до ґаляра. Еджворт же підоймив якусь кість що лежала на земли, і став їй приглядати ся з більшою увагою, як би на то заслугувала така марна річ.

— А вас ще сон не бере ся? — спитав єго наконець єго товариш, котрому хотїло ся спати — киньте раз ту кість з якоїсь падлини, та лягайте спати. І не оглянемо ся, як вже стане свитати.

— То не з оленя кість, Томе! — сказав старий нахилившись ід ватрі, щоби лїпше і докладнїйше придивитись кости, котру держав в руці.

члени Видїлу краевого др. Савчак і Романович тай інспектор промисловий п. Навратіль, щиро приняли депутацию, подавали інструкциї для добра товариства і запевняли, що товариство може числити на прихильність і поміч як зі сторони правительства так і Видїлу краевого. Вість о успіхах депутациї одушевила в Роздолї всїх интересованих, так, що чим-раз більше членів приступае до товариства і мають певну надію, що товариство, котре невдовзї уконституує ся, буде, при відповідній помочи з фондів публичних, красно розвиватись і піддвигне міщаньство материяльно.

— **Бідні дїти.** В Домі працї львівского товариства милосердия есть 10-лїтний хлопець, котрого придержали дня 10 січня, як блукав по улицях міста. Був одїтий в чорний дамский жупаник і темний подертий ногавицї. Спитаний о імя і назвище, відповів лише, що називае ся Михайло, та що перед місяцем привезла его з Коломиї мачоха і покинула на улици. Свого назвища анї назвища немилосердної мачохи не знае сказати. Ся жінка мешкае в Коломиї, де мае реальність і господарство, котре лишив їй пок. отець хлопця. — Инший припадок був такий: Жінка селянина з Грибович коло Львова, Олена Гуркаль, привела вчера на львівску полїцию осьмилїтну дївчину і сказала, що стрітила еї день перед тим вечером у Грибовичах. Скостенїлу дитину взяла до себе, а переночувавши, привезла до Львова. Дївчина зізнала, що зве ся Стася, а батько еї Станїслав Петрів, есть столярем у Львові. Мати катувала страшно бідну Стасю і дитина утекла з дому. Що так справдї було, потвердила се сестра жінки Петрова, замужна за урядником. Она взяла дївчину до себе, щоби люта сестра не збиткувала ся вже над нею. Петрів мав на се давно згодити ся.

— **Тяжкі часи**. Сїдунка львівска Ґімпель продавала обаріцї, а надійшов зарібник Андрій Тиндала, вхопив обарінець за 2 кр. і почав утїкати, причім з'їв обарінець. Полїциянт зловив его і разом з Ґімпльовою привів на полїцию. Стала жидівка нарікати, що Тиндала такий твердий злодій, що вже его полїциянт зловив, а він ще їв обарінець. Тимчасом сей твердий злодій ще не був нїколи караний, тільки від півтора місяця не мав зарібку, і був дуже голодний.

— **Против волї родини.** Богатий жид в Устю епископскім Шапіра мав гарну доньку, котрій ще 15 лїт не минуло. Та донька захотїла вихрестити ся і утекла до сусїдного села. Там еї приняли, накормили і одягли по нашому, бо навіть одежи з собою не взяла. У селян чула ся безпечна, але батько вислав за нею жандармів і ти еї найшли, хоч бута одягнена по селяньски, і відставили до суду. Батько еї Шапіра зновив, що донька скрала ему 1200 зр. Тимчасом то не була правда. Дня 8 січня с. р. в Мельници розбирав суд ту справу поміж батьком а дитиною. Судя питав ся еї, чи що взяла з дому. Она каже: „То підступ, аби мене дістали в свої руки, а потім зробили, що хотять. Я бою ся, щоби мене не забили, як се торік хотїли зробити. (Торік так само утекла з дому). Я не вкрала і 12 крайцарів“. Батько казав в суді доньцї, щоби вернула до дому. Коли вернеш, каже, то буде значити, що ти не вкрала нїчого, а коли не вернеш, то ти вкрала.... Судя намавляв також, але дївчина завзяла ся, все каже, що не верне. Мае надію, що між людьми не загине, вже й так трафне їла; буде, що Бог дасть. Батько хотїв їй уже записати 20 моргів ґрунту, але й то не помогло. Хоч нїхто не підозрівае, що она щось украла, але суд задержав еї у вязници, щоби дійти, чому не хоче послухати батька. Люди ждали перед судом і були дуже цікаві на сю справу. Як она скінчить ся, дамо небавом знати.

— **Молодий кедив (князь) египетский Аббас II.** оголосив урядово, що оженить ся з материю своєї дитини, що мае прийти на сьвіт за кілька тижнїв, коли та дитина буде хлопцем. Кедив мае 20 лїт, а будуча его жінка 16. Після прав корану, ся дитина, що мае прийти на сьвіт, дістане весь маєток і права кедива. В Египтї е таке право, що як тілько в гаремі князя прийде на сьвіт дитина, то батьком еї уважае ся князя. Аббас II. сказав ще, що не хоче мати більше жінок, тілько одну. Египетскі панове вже не хотять мати богато жінок, хоть мають до того право і нїхто їм не боронює, бо многоженство вийшло з звичаю. Нинїшні Египтяни живуть уже в родинї так, як Европейцї. Сам кедив виховав ся в Відни. Его будуча жінка то не невільниця, бо в Египтї давно вже не вільно торгувати невільниками. Мати кедива виховала собі ту будучу невістку, котра в неї була як рідна дитина.

— **Вовки.** Glos podolski пише: В околици Тернополя роблять вовки велике спустошенє. Кидають ся не лише на домашних звірів, але нападають і людий. В суботу дня 5 с. м. ішли два селяни з Козівки до Баворова. Під Баворовом коло кладовища напали їх вовки і порозривали в страшний спосіб. На другий день найшли там тілько обгрижені кости. Також і коло Дичкова під Тернополем розірвали вовки селянина.

— **Пси в службі.** В Росиї починають уживати псів до пильнованя границь, через котрі пачкарі переносять ріжні товари. Привчені до ловленя пачкарів собаки мають нераз пильнувати границю лучше, як люди. В день сплять, а в ночи йдуть на службу. Здалека пізнають чужого чоловіка, гавкають і кличуть стражників на поміч. На приказ їх кидають ся на пачкарів і здержують їх. Так тепер пси будуть в службі, а в нагороду будуть діставати тілько їду, бо більше не потребують.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Паренцо 15 січня. Сойм істрийский по дуже бурливім засїданю закрито.

Будапешт 15 січня. Новий кабінет представить ся в суботу обом палатам.

Білград 15 січня. Правительство впало знов на слїд якогось заговору против короля; арештовано 20 осіб.

Льондон 15 січня. Розійшлась чутка, що султан марокканьский постановив піддати ся під протекторат Анґлїї, позаяк не може сам удержатись на престолї.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11 11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·43	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	3·38
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	—
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано

Час подаемо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

За редакцию відповідае Адам Креховецкий.

— Ну, то може з вовка або медведя — замуркотів тамтой ледви обертаючи язиком, бо вже дрімав.

— З медведя? може бути — відповів старий роздумуючи — могла би бути і з медведя, але я якось не знаю — мені она виглядае так, як коли-б була з якогось чоловіка.

— Копніть же того пса попід ребра, нехай псявіра не порпае ся там заедно! — сказав моряк гнївливо. — Про мене, нехай буде й людска кість. Але звідки взялись би тут людскі кости? — спитав він і схопив ся та сїв, а відтак став якось боязко і неспокійно споглядати по деревах, що росли доокола него.

— А вам що такого? — спитав Еджворт наляканий — що вам нараз такого стало ся?

— Аби я так не діждав до завтра — сказав Том роздумуючи і споглядаючи все ще тривожливо доокола себе — коли менї не здае ся —

— Що не здае ся? Що се вам?

— Чи то направду людска кість?

— Менї так здае ся. То мусїла бути кість з клуба якогось мужчини, бо на оленя она за груба, а на медведя за довга. Але що вам такого?

Том взяв ся чим скорше узувати свої мокасіни, а відтак схопив ся на рівні ноги.

— Коли то людска кість — відозвав ся він — то я знаю того, чия она, бо я сам прикрив его галузем, коли ми его знайшли. Он чому тут і лежало тілько перегнилого ломача на купі. Таки на правду отсе то саме місце і той сам дуб, під котрим ми зложили его в могилу; отсей хрест вирубав я тогди своїм власним томагаком[4]) — а він тепер заріс. Бідачиско —

Яким же способом він погиб і хто то був?

— Хто він був, Господь знае, не я; але він згинув поганим підлим способом. Его убив якийсь лодкар, котрого лодь стояла онтам в долинї коло берега, саме в тім місци, де маемо завтра ждати на наш ґаляр, та убив его як той пажерливий вовк задля его кількох нужденних долярів.[5])

— Страх! — сказав старий і ляг знову на свою дергу поклавши кість коло себе, а Том сїв собі знову на своє місце, з котрого був так скоро схопив ся і підпер голову руками.

— Ми шукали тут в горі за дикими пчолами — говорив Том дальше, вліпивши очи в землю і запустившись зовсім гадками в давні часи — а Біль.

— Той лодкар? — спитав Еджворт.

— Нї, той нещасливий — відповів Том.

— А на друге імя як его звали?

— Того він нїколи не казав; ми й всего лиш чотири днї були разом, але о скілько я міг розвідати, то він був з Огайо. Той злодюга підглянув у Біля кілька долярів і став его вечером, коли ми сидїли коло ватри, вабити до карт. Але Біль не хотїв грати, а то вже злостило того падлюку. В кілька ночий опісля умів він бідного хлопця так підійти, що відлучив его від нас і сам десь з ним ночував. Того самого вечера стали ми на ніч недалеко того яру, де ми нинї перший раз стрілили до медведицї, бо ми зайшли були туди за дикими пчолами з малої прериї. На другий день не показались вже оба, а коли ми змерком вернули до ріки, була вже лодь відплила.

(Дальше буде).

[4]) Томагак (tomahawk) воєнний топір північно-американьских Індиян.

[5]) Доляр, північно-американьска монета, мае наших 5 корон або 2 зр. 50 кр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.